

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม
พ.ศ.

หลักการ
ให้มีกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชน และชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ประกอบกับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๒๕๗(๓) ของรัฐธรรมนูญบัญญัติเรื่องการรวมตัวกันเป็นองค์กรภาคประชาสังคม การเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน ประชาชน องค์กรภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศร่วมกับภาครัฐ โดยเฉพาะ การส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมเข้าร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารรัฐกิจตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ดังนั้นเพื่อให้องค์กรภาคประชาสังคม มีบทบาทในการมีส่วนร่วมและเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐและภาคส่วนอื่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงควรส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคมให้สามารถดำเนินงาน อย่างเป็นรูปธรรมและมีธรรมาภิบาล ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสาธารณะและเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอันจะนำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.)” ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

(๒) กรรมการผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมจำนวนเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีวัตถุประสงค์ด้านการพัฒนาและมีผลการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ ไม่น้อยกว่าห้าปี และได้รับการจัดแจงตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากการเสนอชื่อของกรรมการ โดยตำแหน่ง ตาม (๑) และกรรมการผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมตาม (๒) ในสัดส่วนที่เท่ากัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์อย่างน้อยสิบปีในด้านสังคมศาสตร์สามคน และด้านเศรษฐศาสตร์หรือการบริหารหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงาน เป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๕ (๓) ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ การดำเนินงานในองค์กรภาคประชาสังคม และมีบทบาทส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคม อย่างน้อยห้าปี

ให้กรรมการตาม (๑) (๒) และ (๓) เลือกประธานกรรมการ รองประธานคนที่หนึ่ง และรองประธานคนที่สอง

การคัดเลือกกรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด และให้ประกาศรายชื่อ คณะกรรมการลงในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ การคัดเลือกกรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) จะต้องมีจำนวนรวมกันสองเท่า ของจำนวนกรรมการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ (๒) และ (๓) ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงความหลากหลายทางเพศ

ให้สำนักงานจัดทำบัญชีรายชื่อสำรองประกาศไว้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยมีระยะเวลา สี่ปี

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่คณะกรรมการประกาศหลักเกณฑ์การคัดเลือก

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยถูกไล่ออกปลดออกหรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่จะพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมืองสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่งหากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันจากบัญชีรายชื่อสำรองตามมาตรา ๖ วรรคสอง แทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทนเว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และในการนี้ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ เมื่อกรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๕) ขาดประชุมกรรมการจำนวนสองครั้งติดต่อกันหรือขาดประชุมตั้งแต่สามครั้งในรอบ

ปีงบประมาณโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการคนหนึ่งไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าสี่ครั้งในแต่ละปีงบประมาณ

ในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาให้กรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุมและมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ให้เปิดเผยข้อมูลการประชุมคณะกรรมการต่อสาธารณชนเว้นแต่เป็นกรณีที่อาจส่งผลเสียต่อการดำเนินงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และดำเนินการตามมติของสมัชชาภาคประชาสังคม

(๒) เสนอความเห็น และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ต่อรัฐมนตรี ส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรภาคประชาสังคม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสาธารณะ การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคมตามบทบัญญัติในหมวด ๓ เพื่อดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน หรือความเป็นหุ้นส่วนขององค์กรภาคประชาสังคมกับภาครัฐ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย กฎหรือระเบียบที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ต่อรัฐมนตรีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัย การฝึกอบรม การพัฒนาศักยภาพและธรรมาภิบาลขององค์กรภาคประชาสังคม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคม และการจัดทำนโยบายสาธารณะ กฎหมายที่เสนอโดยองค์กรภาคประชาสังคมและประชาชน

(๖) กำหนดนโยบายและอนุมัติแผนงานการใช้จ่ายเงินของสำนักงาน และงบประมาณประจำปีสำหรับการดำเนินงานของสำนักงาน

(๗) พิจารณาอนุมัติโครงการหรือแผนงานทั้งนี้คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอนุมัติโครงการ หรือแผนงานที่จะใช้เงินของสำนักงานตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) กำหนดกลไก รูปแบบหรือวิธีการดำเนินงานในพื้นที่และเชิงประเด็น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมตามหมวด ๓

(๙) กำหนดนโยบาย วางระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อการบริหาร โครงสร้าง และควบคุมดูแลการดำเนินงานของสำนักงาน

(๑๐) แต่งตั้ง ถอดถอนผู้อำนวยการ

(๑๑) กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล จำนวน ตำแหน่ง ระยะเวลาจ้าง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานของสำนักงาน

(๑๒) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการจัดประชุมสมัชชาภาคประชาสังคม

(๑๓) รายงานผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีทราบปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการ และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ ทั้งนี้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะอนุกรรมการนโยบายและแผนส่งเสริมภาคประชาสังคม

(๒) คณะอนุกรรมการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคม

(๓) คณะอนุกรรมการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และที่ปรึกษา ได้รับเบี้ยประชุม ค่าตอบแทนหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ให้กรรมการประเมิณผล อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๒

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

มาตรา ๑๕ ให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ในกำกับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๖ ให้สำนักงานมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์แผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมของคณะกรรมการ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสาธารณะ การพัฒนาศักยภาพขององค์กรภาคประชาสังคม พัฒนาเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมและงานอาสาสมัคร

(๓) เชื่อมโยงและประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคม และทำงานตกลงร่วมกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรภาคประชาสังคมในเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคม ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามมติของสมัชชาภาคประชาสังคมหรือตามที่คณะกรรมการเห็นชอบรวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายขององค์กรภาคประชาสังคม

(๔) จัดให้มีการประชุมสมัชชาภาคประชาสังคมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมที่จัดแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม

(๕) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการประเมิณผล และการคัดเลือกและเสนอชื่อกรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) และดำเนินการสรรหาผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ

(๖) จัดทำรายงานการเงินการบัญชีของสำนักงาน เสนอแผนงาน แผนการลงทุน แผนการเงินและงบประมาณประจำปี ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๗) รับจัดแจ้งองค์กรภาคประชาสังคม และจัดทำฐานข้อมูลและทะเบียนเกี่ยวกับองค์กรภาคประชาสังคม

(๘) ส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือการจัดตั้งหน่วยประสานงานขององค์กรภาคประชาสังคม ในระดับภูมิภาคหรือระดับพื้นที่ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมส่วนท้องถิ่น

(๙) ดำเนินการเพื่อหารายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นหรือ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานมีผู้อำนวยการคนหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ ของสำนักงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการมีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานของสำนักงานและเป็นผู้บังคับบัญชา พนักงานในสำนักงาน โดยมีรองผู้อำนวยการด้านบริหารงานและรองผู้อำนวยการด้านส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ภาคประชาสังคมเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการเป็นผู้คัดเลือกเพื่อแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ

การแต่งตั้งผู้อำนวยการต้องทำเป็นสัญญาจ้างตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดโดยรองประธาน คนที่หนึ่งเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง

การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการให้ทำเป็นสัญญาจ้างกับสำนักงานตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการโดยให้ผู้อำนวยการเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง

ในการแต่งตั้งและการจ้างผู้อำนวยการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา ผู้อำนวยการไม่น้อยกว่าห้าคน โดยต้องมีกรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) อย่างน้อยสองคนร่วมเป็นกรรมการ สรรหาผู้อำนวยการด้วย นอกจากนี้ ผู้รับการสรรหาเป็นผู้อำนวยการจะต้องไม่เป็นกรรมการในคณะกรรมการ และคณะกรรมการประเมินผล และมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหา อาจเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้อำนวยการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

กรรมการสรรหาผู้อำนวยการไม่มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้อำนวยการ

ให้กรรมการสรรหาผู้อำนวยการประชุมกันเองเพื่อเลือกประธานกรรมการสรรหาผู้อำนวยการ และเลือกอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาผู้อำนวยการ

ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหา

การประชุมคณะกรรมการสรรหาผู้อำนวยการ ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการต้องเป็นผู้สามารถทำงานเต็มเวลาให้แก่สำนักงาน และต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์และมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการคัดเลือก

(๓) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของสำนักงาน

(๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ(๗)

มาตรา ๒๐ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วัน ทำสัญญาจ้างและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระ

มาตรา ๒๑ นอกจากพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว ให้ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา๑๘
- (๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกินสองครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๖) ถูกถอดถอนและถูกเลิกสัญญาจ้าง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ หรือโดยเหตุ

ที่ไม่ผ่านการประเมินผลงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ หรือในกรณีผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ให้รองผู้อำนวยการด้านบริหารงานปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีไม่มีรองผู้อำนวยการด้านบริหารงานหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการด้านส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานคนหนึ่งหรือคณะกรรมการอาจมอบหมายให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) บริหารกิจการและควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงาน ตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ
- (๒) วางระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน โดยไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ
- (๓) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ผู้อำนวยการอาจมอบอำนาจให้รองผู้อำนวยการหรือพนักงานของสำนักงานปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่างแทนได้ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๓) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๔) เงินรายได้จากการจำหน่ายสลากการกุศล
- (๕) เงินบริจาคภาษีให้แก่สำนักงานในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยอธิบดีกรมสรรพากรโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๖) ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน
- (๗) เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากการทำความตกลงของสำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกับหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๘) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๙) รายได้อื่น ๆ ของสำนักงาน

มาตรา ๒๕ บรรดารายได้ทั้งปวงที่สำนักงานได้รับจากการดำเนินงานในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของสำนักงานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษาและค่าเสื่อมราคา ประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และเงินสำรองเพื่อใช้จ่ายในกิจการของสำนักงานหรือเพื่อการอื่น

รายได้ตามวรรคหนึ่งไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีรายได้ของสำนักงานมีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

อย่างมีประสิทธิภาพของสำนักงาน และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้

รัฐพึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงานตามความจำเป็นเพื่อเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๒๔(๑)

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงานตามมาตรา ๒๔

(๑) ให้สำนักงานเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๗ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสำนักงานในเรื่องทรัพย์สินของสำนักงานมิได้

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานจัดทำงบการเงิน การบัญชีและการพัสดุของสำนักงานส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทุกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้วิเคราะห์ประสิทธิภาพผลของการใช้จ่ายเงินพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใดด้วยแล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ และคณะรัฐมนตรี

ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๓

การส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสาธารณะในระดับบุคคล ครอบครัว องค์กร และชุมชน

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคมในฐานะเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐหรือภาคส่วนอื่น

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพขององค์กรภาคประชาสังคมให้มีความเข้มแข็งดำเนินงานอย่างมีธรรมาภิบาล

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมที่มีความหลากหลายด้านพื้นที่ ประเด็นกลุ่มเป้าหมายและสังกัดเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัย การพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคม การจัดทำหรือการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะขององค์กรภาคประชาสังคม การสื่อสารและสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนถึงความสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคม

(๖) ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมในด้านอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นควร

มาตรา ๓๐ การจัดทำหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการพิจารณาให้ทุนสนับสนุนแก่องค์กร
ภาคประชาสังคม หรือแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ให้คำนึงถึงหลักการข้อหนึ่งข้อใด ดังต่อไปนี้

- (๑) การพัฒนาศักยภาพขององค์กรภาคประชาสังคม
- (๒) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน การทำงานร่วมกับชุมชน และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม
เกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับทุน
- (๓) การทำงานอย่างมียุทธศาสตร์และบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานของรัฐและองค์กร
ภาคประชาสังคม
- (๔) หลักการเข้าถึงแหล่งทุนขององค์กรภาคประชาสังคมอย่างเปิดกว้างโดยคำนึงถึงหลัก
ความเท่าเทียมและความหลากหลายของผู้ขอรับทุน
- (๕) การทำงานเชิงรุกของสำนักงานและจัดทำแผนงานให้ทุนสนับสนุนแก่โครงการหรือกิจกรรม
ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- (๖) การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- (๗) การจัดการความรู้ ประสบการณ์ เพื่อคิดค้นงานพัฒนาอย่างยั่งยืนรูปแบบใหม่
การกำหนดรูปแบบของการสนับสนุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน หรือผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ที่กลั่นกรอง
หรือพิจารณาอนุมัติโครงการหรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการหรือ
ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๒ (๗)

มาตรา ๓๑ องค์กรภาคประชาสังคมที่สามารถขอรับการสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้
จะต้องจัดแจ้งต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมบทบาท พัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ขององค์กรภาคประชาสังคมราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ
แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความพร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้ง
เป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมส่วนท้องถิ่นได้ตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ
ส่วนท้องถิ่นหรือระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๓๓ บุคคลซึ่งให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานอาจได้รับสิทธิประโยชน์
ด้านภาษีอากรตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรเฉพาะการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่ตีราคาเป็นเงินได้
ให้แก่สำนักงาน

บุคคลใดจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่งในลักษณะใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ
เงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอของคณะกรรมการ

การตีราคาทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้ถือตามราคาที่ยาหน่ายได้ในปีภาษีที่ได้รับบริจาคหรือ
ตามราคาที่พึงซื้อทรัพย์สินนั้นตามปกติ

มาตรา ๓๔ นิติบุคคลที่จัดจ้างหรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมขององค์กรภาคประชาสังคม
ที่จัดแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายของนิติบุคคล
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้องค์กรภาคประชาสังคมที่จัดแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้รับการสนับสนุน
จากสำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐอื่นและดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม
ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ประมวล
รัษฎากรกำหนด

หมวด ๔

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

มาตรา ๓๖ การประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานให้ดำเนินการทุกปีงบประมาณ โดยคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งประกอบด้วยประธาน กรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคนซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมและพัฒนา องค์การภาคประชาสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชนและการติดตามและประเมินผล ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้ มีความเชี่ยวชาญด้านการติดตามและประเมินผลจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนให้คณะกรรมการประเมินผลแต่งตั้ง บุคคลที่เห็นสมควรเป็นเลขานุการ

คณะกรรมการประเมินผลอาจมอบหมายหรือว่าจ้างบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการศึกษาหรือ จัดทำข้อมูลที่เป็นต่อการประเมินผลการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๗ คณะกรรมการประเมินผลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการประเมินผลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ของสำนักงานหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์การภาคประชาสังคม ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์การภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๙ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิได้มีการครบถ้วน ให้คณะกรรมการเริ่มดำเนิน กระบวนการสรรหาบุคคลเป็นผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ สำนักงานในการจัดจ้างเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในสำนักงานไปพลางก่อน ทั้งนี้ ต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ ในระหว่างยังมิได้มีการจัดตั้งสำนักงานหรือแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นสำนักงานชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีการแต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานในกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการตามมาตรา ๕ เป็นการชั่วคราว

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี